

Obsah

Úvodem	8
I. Politické perzekuce v čs. armádě po únoru 1948	10
II. Systém vyhledávání, označování a povolávání tzv. politicky nespolehlivých branců, instituce výjimečných cvičení	15
Vznik kategorie „politicky nespolehlivý“	15
Vytvoření systému prověřování a klasifikace E	18
Prověrka branců nástupního ročníku 1950	21
Dotvoření systému	25
Výjimečná vojenská cvičení	27
III. Právní aspekty vytvoření a existence pomocných technických praporů a vojenských pracovních jednotek	35
Statut vojenských pracovních jednotek	37
Způsob výběru k PTP a délka základní vojenské služby	39
VPJ z pohledu mezinárodních dohod	40
IV. Vznik, organizace a výstavba vojenských pracovních jednotek, jejich typy a počty	42
Silniční prapory ženijních pluků	42
Vznik prvních PTP	44
Vytvoření prvních těžkých PTP	45
Další výstavba lehkých PTP	46
Výstavba těžkých PTP	48
Vytvoření technických praporů, vznik VPJ	49
Postupná přeměna PTP v technické prapory, změna charakteru VPJ	50
Reorganizace vojenských pracovních jednotek, konec PTP	53
V. Orgány řízení a velení, důstojníci a velitelé u pomocných technických praporů a vojenských pracovních jednotek	56
Součást ženijního vojska	56
Podřízení Stavební a ubytovací správě MNO	57
Vznik velitelství VPJ	58

Vojáci z povolání u VPJ	60
Poddůstojníci z povolání	65
Poddůstojníci základní služby a instruktoři	67
Politici pracovníci u vojenských pracovních jednotek	70

VI. Složení pomocných technických praporů a vojenských pracovních jednotek, prověřování výsledků tzv. převýchovy	75
Postupná změna složení jednotek	75
Prověrky tzv. politické převýchovy u PTP	78
Prověrka na podzim 1953	80

VII. Průběh služby u pomocných technických praporů a vojenských pracovních jednotek, materiální a další zabezpečení vojáků	84
Nástup k PTP a VPJ	84
Příchod k jednotce	86
Tzv. přijímač	90
Denní řád	92
Výcvik a výchova	96
Ubytování příslušníků PTP a VPJ	101
Výstrojní podmínky u PTP a VPJ	105
Stravování u PTP a VPJ	109
Lékařská a zdravotnická péče, hygienické podmínky u PTP a VPJ	114
Volný čas, možnosti kulturního, sportovního a dalšího využití, vycházky a dovolené, pochvaly a tresty	118

VIII. Pracovní nasazení a pracovní podmínky u pomocných technických praporů a vojenských pracovních jednotek	126
Jednotky pracující v režii vojenské správy	126
Lehké prapory a jejich nasazení	128
Těžké prapory a jejich nasazení	132
Způsob odměňování příslušníků PTP a TP	134
Bezpečnost při práci, úrazy a mimořádné události u PTP a TP	138
Snahy o zvyšování kvalifikace, soutěžení a náborové akce	142
Vztah spolupracovníků a veřejnosti k příslušníkům PTP a TP	147
Výsledky činnosti PTP a VPJ	150

IX. Osudy příslušníků PTP po propuštění z armády, snahy o jejich organizování a rehabilitaci	154
První pokus o organizování a rehabilitaci v roce 1968	158
Vytvoření Svazu PTP a vývoj po roce 1989	160
X. Zneužití armády k politické perzekuci v dalších zemích sovětského bloku	163
Báňské a stavební prapory v Polsku	164
Perzekuční jednotky v Maďarsku	166
Závěrem	170
Přílohy	172
Použité prameny a literatura, doporučená literatura	272
Seznam zkratk	276
Jmenný rejstřík	280
Resumé / Summary / Resümee	284
Ediční poznámka	287